

פרשת תרומה

טמונה בפרשה

עלון שבועי לעידוד העיון והבקיאות בפרשת השבוע

לסדר את הפרשה

לפניכם רשימת נושאי הפרשה בסדר מעורב, עליכם לסדרם מחדש לפי סדר ההתרחשויות בפרשה. כשתצליחו, תקבלו מהאותיות חלק מפסוק מהפרשה.

ב. מעשה הכפורת והכרובים

ה. מעשה הארון

ו. מעשה מכסה המשכן

ז. מעשה השולחן

ח. הציווי על תרומת המשכן

ט. מעשה הפרוכת והמסך

י. מעשה המנורה

יא. מעשה הקרשים ואדניהם

יב. מעשה יריעות העיזים

יג. מעשה יריעות המשכן

יד. מעשה המזבח החיצון

טו. מעשה חצר המשכן

שאלה לשולחן השבת

"דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה"

הגמרא (ירושלמי תרומות פ"א ה"א) לומדת מפרשתנו שבני ישראל תורמים, אבל שאין מקבלים תרומות מגויים.

כמו כן, סימן רנ"ד בשו"ע (יו"ד) עוסק באיסור זה ליטול צדקה מן הגויים.

ובביאור הדבר, כתוב בגמרא (ב"ב י:): שאנו מעוניינים למטע בזכויותיהם כדי שתשבר מלכותם.

ויש לבאר אם כן, מדוע הגמרא במספר מקומות אחרים (גזיר סב, חולין יג) מבארת שמותר ליטול קרבנות מן הגויים, ומדוע אין אנו חוששים להוסיף להם זכויות?

מטרת השאלה

הינה לעורר דיון סביב שולחן השבת. ניתן לשלוח את תשובותיכם למערכת (בצרוף מקורות, אם ישנם) ובל"נ אכתוב מן התשובות בעוד כחודש.

פנינים

"זהב טהור"

בירושלמי (יומא פרק ד' ה"ב) ואף במדרש כאן מובא, שישנם שבעה מיני זהב: זהב טוב, זהב טהור, זהב סגור, זהב מופז, זהב מזוקק, זהב שחוט וזהב פרויים. זהב טוב - זהב רגיל שטוב לאדם שיהיה ממנו בין בביתו ובין כשיוצא לדרך. זהב טהור - זהב ללא סיגים, שמכניסים אותו לכור ויוצא ואינו חסר כלום, ומזהב זה נעשתה המנורה והכלים. זהב סגור - זהב יקר מאד שכל מי שמוכר אותו גורם לשאר החנויות להיסגר. ויש אומרים שבוזהב זה ציפה שלמה את ההיכל. זהב מופז - אורו מרצד ומפזז ודומה לאש מוצתת בגפרית. ויש אומרים, שזה שם של המקום ממנו בא זהב זה: מ-אופז-מופז. זהב מזוקק - שהיו מזקקים אותו בצורה ייחודית, ע"י חיתוכו לחתיכות קטנות וציפויים בבצק, היו מאכילים בהם בנות יענה כדי שידקקו במערכת העיכול שלהן. ויש אומרים, שהזיקוק נעשה ע"י הטמנה בזבל למשך 7 שנים. זהב שחוט - זהב רך כשעווה (כמו זהב של 24 קרט שלנו) והיו עושים ממנו חוטים לבגדי הכהונה, ומצפים את הכלים כמו בשעווה. זהב פרויים - צבעו אדום כדם פרים. ויש אומרים, שזהו זהב העושה פירות, שהיתה גפן של זהב שעשה שלמה ליד ההיכל, והיו צומחים בו פירות מזהב, שהוקדשו לבדק הבית, ויבש העץ כשהעמיד מנשה צלם בהיכל.

"ויקחו לי תרומה מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי"

הקב"ה ציווה את משה לקחת תרומה לבניית המשכן, רק מאנשים שתורמתם באה מנדבת לבם ולא משיקולים חיצוניים. וכיצד ניתן לדעת אם הנדבה באמת מגיעה מנדיבותו? מהמשך הפסוק: "תקחו את תרומתי" - מי שבאמת רוצה לתרום, ירוץ ויבוא בעצמו לומר: 'תקחו את תרומתי!' (הגר"א)

"שמון למאור בשמים לשמן המשחה ולקטרת הסמים"

הרי שנדבו לתרומת המשכן את הדברים הנצרכים להדלקת המנורה וכן להכנת הקטורת ושמן המשחה. ויש לבאר מדוע לא כתוב בפסוק שתרמו שמן אף לשמן המשחה ורק כתוב בשמים לשמן המשחה ושמן למאור? ויש לומר: א. מה שכתוב 'שמון למאור' הכוונה לכל השמנים הנצרכים. (ר"ח פלטיאל) ב. כיון שכתוב 'לשמן המשחה' מובן שצריך להביא אף שמן לצורך זה. (רמב"ן) ג. לשמן המשחה צריך שמן רגיל והוא דבר מצוי ואין צורך לחדש את חיוב הבאתו בכפיה (אם לא היו מתנדבים). (העמק דבר) ד. יש מדרש שהשמן של יעקב שימש אף לשמן המשחה, והרי שכבר היה בידם. (ע"פ תשובות הקוראים הנכבדים שליט"א 'לשאלה לשולחן שבת' תשפ"ב)

עתנת אדר בפורעט מהודר!

ניתן להשיג ב"מקרא" הוצאה לאור, ובטלפון:
052-7665775

חדש! ניתן להזמין חוברות של חומש בודד מתוך הספר כמזכרת מאירועים

ישנו ביקוש רב בבתי כנסת ברחבי הארץ לקבל את העלון לקהילתם. זו ההזדמנות שלכם לזכות בהפצת תורה!

השתתפו באמצעות העברה לבנק לאומי (10) סניף 905 חשבון 5055271 ע"ש 'בייז'.

חידון א' ת'

התשובה לכל שאלה **מתחילה** באות המופיעה בתחילת השורה

- א. מכלי המשכן, ובו ספר תורה שכן
- ב. נתרמו בשביל שמן המשחה והקטורת
- ג. מקישוטי המנורה, המוזהבת והטהורה
- ד. בסירות המזבח פיגו את ה-
- ה. תפקיד הפרוכת במשכן
- ו. בראשי העמודים היו -
- ז. מתרומת המשכן
- ח. רוחב חצר המשכן
- ט. כך נקרא זהב ללא תוספות אחרות
- י. החלק של הקרשים שנכנסו לאדנים קרוי:
- כ. פניהם היו איש אל אחיו
- ל. היה מונח על השולחן
- מ. מכלי השולחן
- נ. תרמו את אבני השוהם והמילואים
- ס. כנפי הכרובים היו -
- ע. מספר יריעות המשכן
- פ. מקישוטי המנורה, המוזהבת והטהורה
- צ. בצד זה של המשכן היו עשרים קרשים
- ק. מכלי השולחן (2)
- ר. המסך היה מעשה _____
- ש. כמה אדנים היו מתחת לכל קרש?
- ת. על הקרשים להיות _____ מלמטה

חידון א' ת' הפוך

התשובה לכל שאלה **מסתיימת** באות המופיעה בתחילת השורה

- א. חוט ה _____ במזבח היה כנגד המכבר (רש"י)
- ב. סובב המזבח קרוי -
- ג. היריעות שימשו כ _____ למשכן
- ד. מצוותם של לחם הפנים להיות על השולחן -
- ה. אחד מכלי המזבח
- ו. פירוש המילה: 'קומתו'
- ז. את עורות בהמה זו תרמו למשכן (לשון יחיד)
- ח. יש לשים את המנורה _____ השולחן
- ט. יריעות המשכן נעשו באריגה ולא במעשה _ (רש"י)
- י. "ועשו _____ מקדש _____ בתוכם"
- ך. כך קרוי שער פתח החצר
- ל. פירוש המילה - 'נבוב' ('המזבח היה נבוב לוחות')
- ם. הושחלו בטבעות של כלי המשכן
- ן. מתרומת המשכן (2)
- ס. הושחל בתוך לולאות, לחבר את מחברות היריעות
- ע. מספר הטבעות שהיו לשולחן
- ף. מתרומת המשכן
- ץ. הארון היה מצופה בזהב מבית ו _____
- ק. מצופה כסף והיו הרבה ממנו על העמודים
- ר. כמות הזהב ממנה עשו את המנורה וכליה
- ש. מתרומת המשכן, והוא מיץ פשתן
- ת. כך היה עשוי מכבר המזבח

כתרומו

דבא פרה נדיא דעלייה מיליה מתרומת אונקיאוס שנתיה למעריין של למנוו.

"וצפית אותו זהב טהור" (מה, בד) = "ותחפיי". הפועל העברית 'לחפות' המתאר כיסוי, ריפוד וציפוי.

מן המדרש

אמר רבי שמעון בן לקיש: שני סוחרים עומדים זה עם זה, אחד בידו בד יקר ואחד בידו פלפלים. אמרו זה לזה: "בא ונחליף ביני לבינך". נטל זה את הפלפלים, וזה הבד. מה שביד זה אין ביד זה, ומה שביד זה אין ביד זה. אבל התורה אינה כן, זה שונה סדר זרעים וזה שונה סדר מועד, שנו זה לזה, נמצא ביד זה שניים וביד זה שניים, יש סחורה יפה מזו?! הוי: "כי לקח טוב נתתי לכם". מעשה בחבר אחד שהיה בספינה עם סוחרים הרבה, והיו אומרים לו: "היכן סחורתך?". היה אומר להם: "סחורתי גדולה משלכם". בדקו בכל הספינה ולא מצאו לו כלום, התחילו הכל צוחקים עליו. לימים, נפלו עליהם ליסטים בים, שללו ונטלו כל מה שנמצא בספינה. יצאו ליבשה ונכנסו למדינה, לא היה להם לא לחם לאכול ולא כסות ללבוש. מה עשה אותו חבר? כנס לבית המדרש, ישב ודרש. עמדו בני המדינה כשראו שהוא בן תורה, נהגו בו כבוד גדול ועשו לו פסיקתו כהוגן וכראוי בגדולה ובכבוד. התחילו גדולי הקהל לילך מימינו ומשמאלו וללוות אותו. כשראו הסוחרים כך, באו אצלו ופייסוהו ואמרו לו: "בבקשה ממך, עשה עמנו טובה ולמד עלינו זכות לפני בני העיר, שאתה יודע מה היינו ומה אבדנו בספינה. בבקשה ממך עשה עמנו חסד, דבר להם אפילו על הפרוסה שינתן לתוך פיגו ונחיה ולא נמות ברעב". אמר להם: "הלא אמרתי אליכם, שסחורתי גדולה משלכם, שלכם אבד ושלי קיימת". הוי: "כי לקח טוב נתתי לכם". (ע"פ מדרש תנחומא)

מילה בפרשה

**לכלת המבשרת הזקנה,
שובל נסחב מההינומא,
שחלק ממנו מיותר,
כי סטה מדרך הישר.**

המונח המבוקש הינו מילה
בת 3 אותיות המופיעה בפרשה.
אשר כל שורה בחידה
רומזת להקשר שונה שלה.
(יתכן כתיב חסר וחילופי אותיות
בעלי הגיה דומה)

התשובה תתפרסם אי"ה בגיליון הבא

ושפני טמוני חול

היכן אומרים בתפילת שחרית ביום חול את המילים: "בית המקדש"? (2)
* * * *

"ועשית שנים כרובים זהב"

הגאון רבי משה מרדכי אפשטיין זצ"ל (ראש ישיבת סלבודקה) אמר למשתתפי הכנסייה הגדולה בשנת תרפ"ג, שפעמיים בתורה מצינו את המילה "כרובים", בספר בראשית בגירוש אדם הראשון מגן עדן: "וישכן מקדם לגן עדן את הכרובים" ופירש שם רש"י שהיו אלו מלאכי חבלה. ובפרשתנו כתוב: "ועשית שנים כרובים זהב", וכאן ברש"י: 'דמות פרצוף תינוק היה להם', ויש לבר מה פשר השינוי. וביאר, שכאשר נותנים לילד חינוך טוב וראוי, הוא יכול להיות ככרוב המסכך על ארון הקודש. אולם כשמרחיקים אותו מאהל מועד ומהארון, עלול הוא לגדול למלאך חבלה, ח"ו.

שעשועי דאורייתא

"יהיה סרוח על צדי המשכן מזה ומזה לכסתו"
היכן עוד בתנ"ך כתוב 'מזה ומזה'?
* * * *

מצאו נא בפרשה:

1. ששה איברים המוזכרים בפרשה.
2. עשר מילים רצופות שנכתבו פעמיים.
3. את האות מ' המופיעה 3 פעמים ברציפות. (לא באותה מילה) (5 תשובות)
4. שתי מילים בנות שלוש אותיות עוקבות בסדר הא' ב'.
5. חמש מילים רצופות, שבראשונה ישנן 6 אותיות, בשניה 5 וכו'.
6. את כל המספרים מ1 עד 11 מלבד אחד - היכן? ואיזה מספר חסר?

שמיאות מי יבין

לפניכם פסוק מן הפרשה שנפל בו שיבוש, התשכילו להבין מהו?

1. "ועשית מגרת זהב טהור מקשה אחת תיעשה המגורה ירכה וקנה גביעיה כפתריה ופרחיה ממנה יהיו"
2. "לכל כלי המשכן בכל עבדתו וכל יתדתיו נחשת וכל יתדת החצר נחשת"

תשובות

ושפני טמוני חול - תשובה לגיליון קודם: "בראשונה ובאחרונה מוזכר העבר ובארבע האחרות מוזכר העתיד, וביחד הם בנים השבים" - למה הכוונה? - לפרשיות שובבי"ם. בשמות ובמשפטים כתוב: "תמול שלשם", ובשאר הפרשיות כתוב "מחר". **לסדר את הפרשה** - "זהב וכסף ונחשת". **חידון א' ת'** - ארון, בשמים, גביעים, דשן, הבדלה, ויום, זהב, חמישים אמה, טהור, ידות, כרובים, לחם הפנים, מנקות, נשיאים, סוככים, עשר, פרחים, צפון, קשות קערות, רוקם, שניים, תואמים. **חידון א' ת' הפוך** - סיקרא, כרכוב, גג, תמיד, יעה, גובהו, עז, נוכח, מחט, לי ושכנתי, מסך, חלול, בדים, ארגמן שמן, קרס, ארבע, כסף, מחוץ, חשוק, כיכר, שש, רשת נחושת. **שעשועי דאורייתא** - "כתבים משני עבריהם מזה ומזה" ו"לכתף השנית מזה ומזה". "בנ"ך: "וכל ישראל וזקניו ושטרים ושפטיו עמדים מזה ומזה" (יהושע ח,לג), "וידת מזה ומזה... שש המעלות מזה ומזה" (מ"א י,ט-כ), וכן ביחזקאל (מה,ז מזו, מזיב, מח,כא) ובדברי הימים (ב' ט,יח-יט). 1. צלע, פנים, ידות, ראש, כתף, ירך. (עצם הבריח) 2. "שני אדנים תחת הקרש האחד ושני אדנים תחת הקרש האחד". 3. "תאומם מלמטה", "הקנים ממנה" (3), "וקנתם ממנה". 4. "עשרים קרש", "רשת נחשת". 5. "היריעת תהיין חברת אשה אל". 6. חלק יש עוד: "צלעו האחת", "שנים כרובים זהב", "שלשה גבעים", "ארבעה עמודי שטים", "חמש אמות", "שש היריעת", "נרתיה שבעה", "והיו שמנה קרשים", חסר 9 (יש 9 פרחים במגורה), "עשר אמות", "עשתי עשר", (12 לחם הפנים וכן רוחב המשכן מבחוץ). **מילה בפרשה משפטים** - אלה. "מהעץ הוא תלש" - אלה הוא סוג של עץ, "מקל עבה ולא חלש" - אלה המשמשת להכאה, "ההם צעקו והריעו" - ההם = אלה גוף שלישי נוכח, "וקול קללה השמיעו" - קללה = אלה. **טמונות בפרשה** - 1. "מסך" (כז,טז) 2. "מבית ומחוץ תצפנו" (כה,יא) (תעתוע ראייה בפנים/בחוץ) 3. "תבנית" (כה,ט) 4. "מזלגותיו" (כז,ג) 5. "השולחן" (כה,כג) 6. "פרשי כנפיים" (כה,כ) 7. "בשמים" (כה,ו) 8. 'מגורה של אש' (כה,מ) 9. "זר זהב" (כה,יא) "ופרחיה" (כה,לד) 10. הינומא - 'דומה לכלה צנועה המכסה בצעיף על פניה' (רש"י כו,ט) 11. מקבילית - "מקבילות" (כו,ה) 12. "תולעת שני" (כה,ד) 13. 'דמות פרצוף תינוק' (רש"י כה,יח) 14. "זהב" (כה,ג) 15. "מלפפן" (אונקלוס כו,ג) **טמונות בהפרשה** - 1. "ויסעו אבנים גדלות" (הל,לא) 2. "ובלולים" (ו,ח) 3. "בלבנון" (ה,כח) 4. "נושא סבל" (ה,כט) **שאלה לשלחן השבת בא** - שאלנו: מדוע נצטוו אבותינו במצרים טרם צאתם, לאכול את הפסח עם מצות, הלא לכאורה עדיין לא קרה המעשה בעטיו נצטוו על אכילת המצות, ואם נאמר שיש טעם אחר לאכילת המצות, אז מדוע אנו בימינו תולים את אכילת המצות בטעם הראשון בלבד? כמה מעיקרי התשובות שהתקבלו במערכת: 1. היה בפסח מצרים ציווי לאכול בחיפזון, וכחלק מציווי זה, אכלו מצות שהם לחם של חיפזון. (רשב"ם) 2. באותו הלילה התקדשו ישראל לזכור להם שהם עדיין עבדים האוכלים לחם עוני, וכדי שהגאולה תהיה שלמה. (אברבנאל) 5. בזכות המצה שאכלו בלילה זכו להיגאל במהירות, וכאשר יצאו במהירות לא הספיק להם הזמן להחמיץ בצקם והמצות נאפו. (אור החיים) 6. יש שני חיובים לאכול מצה בפסח. האחד, כחלק מצורת האכילה של קרבן הפסח, והשני כמצוה בפני עצמה על שום שלא הספיק בצקם להחמיץ. ולכן אנו אומרים בהגדה מצה זו שאנו אוכלים והכוונה למצה ללא הפסח. (הגר"ח) 7. אין אנו יודעים את כל טעמי וסודות המצוות.

ניתן להשיג את העלון:

במייל: ע"י שליחת מייל בקשה אל: temunabaparashah@gmail.com - מלמדים, תלמודי תורה ובתי ספר - נא ציינו זאת.
ב: 'לדעת', 'אידישער וינקל' (באידיש) ו'דרשו'.
בירושלים: בחנות 'פיצוחי בית ישראל' רח' בית ישראל 1, ובמערכת.

העלון מגיע מדי שבוע לעשרות אלפי משפחות וילדים, המשתמשים בו ללימוד משותף סביב שולחן השבת.

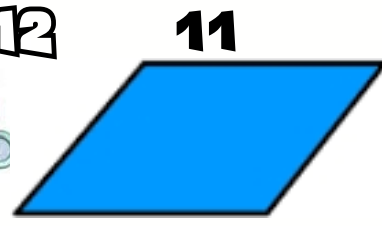
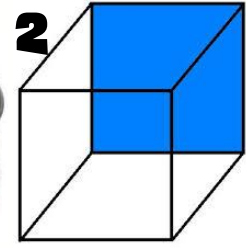
מעוניינים להקדיש את העלון לכל מטרה? צרו קשר עם המערכת, או טלפנו: 052-766-5775

זהו חידון משעשע מתמונות הרומזות על פסוקים ומושגים מהפרשה ומפירוש רש"י.
(תוכלו למצוא תשובות במדור 'תשובות')

אדגיש, כי אין הכוונה להמחיש את הפסוקים כלל, אלא רק בדרך רמז וכפל לשון. (מומלץ לציין זאת לילדים)
temunabaparashah@gmail.com חיווקים והערות: כמו"כ להצטרפות לרשימת התפוצה ולהקדשות ניתן לשלוח בקשה למייל הנ"ל.

טמונות בפרשה

מקרא רמת קושי: רגיל קשה

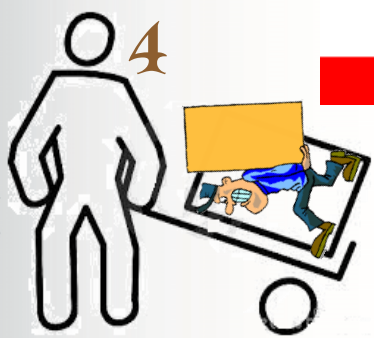
מחשבה טובה

התשובה לטמונה זו תתפרסם בע"ה בגיליון הבא

תשובה לגיליון הקודם
"חג הקציר" (כג,טז)

הפטרת תרומה "וד' נתן חכמה לשלמה" (מלכים א' ה' כו - ו' יג)

טמונות בהפטרה

© כל הזכויות שמורות לאודון בין.